

Kultur- og debattredaktør Hilde Sandvik
debatt@bt.no

Redaksjon: Liv Skotheim, Egil Horne Mikkelsen og Silje M. Stavrum Norevik.

Kva land bur du i Nyborg?

DR.POLIT Geir Magnus Nyborg skriv under tittelen «De synger forsømmelsens sangar» i BT 9.8. om kor ille Norge er styrd under den raudgrøne regjeringa. Det er ikkje eit ljospunkt å spore.

DET ER MEST så ein kan lura på kva land Nyborg bur i. Norge er som kjent kåra til verdas beste land å bu i fleire år på rad av FN. Renta er låg. Arbeidsløysa er på eit nivå andre land i Europa berre kan drøyme om. Norske ungdommar har mangelegheter. Sentraliseringa er for første gong på lenge stoppa opp. 330.000 nye arbeidsplassar er etablert etter 2005. Slik kunne eg forsett. Sjølvsaugt er det forhold og område som me må arbeida for skal bli betre. Det er sjølvle grunnlaget for politisk arbeid og engasjement.

I JUBILEUMSÅRET for Ivar Aasen ville ei langt meir høveleg overskrift på Nyborg sitt innlegg vore: «Dei vil alltid klaga og kyta». For maken til klagesong her me lever på vår grønne grein, har eg sjeldan sett på trykk.

SIGRID BRATTABØ HANDEGARD,
POLITISK RÅDGJEVAR, SP

Kosetur til Frankrike

JEG LESER om denne tre dagers luksusturen som byrådet og politikerne i Hordaland skal på til Frankrike for å se på bybaner. Jeg undrer meg virkelig over hva dette er for noe tull. For oss vanlige folk høres dette ut som det reneste vås. Skal de virkelig på kosetur i sus og dus, til og med tannlegen?

Samtidig vet vi at det er så mye kommunen trenger. Nå mister politikerne respekten jeg hadde for dem. Dette var skuffende!

KARI IDEN ANDERSEN,
HELLEVEIEN

Mye vil ha mer

STORINGSVALGET nærmer seg med stormskritt, og prognosene går i retning av regjeringskifte. Opposisjonen har systematisert en grov elendighetsbeskrivelse av Norge. Både helsestell, eldreomsorg og skoler er forferdelig, dette i et land som resultatmessig er i verdens-toppen på disse områdene.

DET ER KLART at mye kunne vært bedre i gamle Mor Norge, men opposisjonen taler ikke de som faller utenfor i velferdssamfunnets sak, kun de bedrestiltes sak. En del mennesker med svært mye penger sponser valgkampen til opposisjonen med millioner for å få betydelig skattelette og redusert formuesskatt. Og bordet fanger. En million i valgkampstøtte vil fort utløse noen millioner i skattelette etter valget.

OPPOSISJONEN vil konkurranseutsette viktige områder. Det er ingen tvil om at Margaret Thatcher-politikk skal gjennomføres. Konsekvensen blir at viktige og nødvendige tjenester på sikt vil bli dyrere eller forsvinne, og klassesamfunnet vil bli enda mer tydelig. Det er faktisk slik at Ola Nordmann har «vunnet i lotto» fordi han bor i Norge. Har man en jobb, kan man ikke klage på den velstanden man har.

Mye vil ha mer, men kom ikke etterpå og si: Jeg visste ikke – jeg trodde ikke.

SVEIN BRUNDTLAND,
BERGEN

Regjeringens store økonomiske etterslep vil føre til at Norge ikke klarer å oppfylle EUs vanddirektiv.

Hvor ble det av vannsatsingen?

VANNPOLITIKK

Knut A. Hjelt, fagsjef i Fiskeri og havbruksnæringens landsforening
Finn Erlend Ødegård, seniorrådgiver i Norges Bondelag
Bjørre Rønningen, leder for Landssamslutninga av Vasskraftkommuner (LVK)
Johanne Solheim, rådgiver for Norsk Havneforening
Toril Hofshagen, ass. direktør i Norsk Vann
Christian Steel, generalsekretær i Samarbeidsrådet for biologisk mangfold (SABIMA)
Lasse Heimdal, generalsekretær i Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO)
Arnodd Håpnes, sekretær i Samarbeidsrådet for naturvernaker (SRN)

«**NORGE SKAL KJENNETEGNES** ved rent og friskt vann», sa tidligere miljø- og utviklingsminister Erik Solheim (SV) da Norge innførte EUs vanddirektiv i 2008. Vanddirektivet skulle sikre norsk vannmiljø, både ferskvann og kystvann, og sørge for god tilstand innen 2021.

MEN MENS EUs vanddirektiv er et stort og viktig satsingsområde i Europa, er det ikke tilsvarende vilje til å prioritere dette arbeidet i Norge. Dette selv om vi vet hvor viktig rent vann er for norsk matproduksjon i både landbruk, fiske og havbruk, hvor viktig rent vann er for folkehelsen som drikkevann og hvor viktig rent vann er for fungerende økosystemer og biologisk mangfold. Kort sagt – hvor viktig det er å ta vare på våre vannressurser som grunnlag for et velfungerende samfunn.

VANNFORVALTNINGEN skal sørge for god vannkvalitet og fungerende økosystemer, samtidig som alle ulike typer samfunnsinteresser blir ivarettatt, fra friluftsliv til energiproduksjon og industri. En enstemmig energi- og miljøkomité på Stortinget slo fast at den opprinnelige finansieringsplanen fra 2008 var et

minimum av ressursbehov. Det var derfor grunn til å forvente at planen ble fulgt.

I STEDET LA statsbudsjettet for 2013 nok en gang opp til en betydelig underfinansiering og et økonomisk etterslep som har økt til over 200 millioner kroner. Det betyr at bare litt over halvparten av de 480 millionene som skulle brukes til vannmiljøarbeidet innen utgangen av 2013, faktisk har funnet veien til de aktuelle postene i statsbudsjettet. Foran budsjettmøtet i august oppfordrer vi derfor regjeringen til å gjøre noe med dette vanvittige etterslepet, for at norsk vannforvaltning skal kunne gjøre den viktige jobben sin.

NORGE HAR riktignok mye rent vann, men over en tredjedel av vannforekomstene våre har så dårlig vannmiljø at det er risiko for at de ikke vil oppnå god miljøtilstand innen fristen i 2021, selv om det settes i gang tiltak nå. Det står dermed ikke like godt til som mange ønsker å tro. Derfor er også arbeidet med å sikre bærekraftig bruk og bevaring av vannmiljøet både nødvendig og samfunnsøkonomisk gunstig. Skal vi nå målet om å sikre gode forvaltede vannvann innen 2021, må vi snarest sette inn et krafttak for bedre vannmiljø.

VANNDIREKTIVET krever at vannforvaltningen skal være kunnskapsbasert og tilrettelagt for bred medvirkning. En solid kunnskapsbase fås gjennom kartlegging, overvåking og analyse – alt sammen aktiviteter som koster penger. Med underbudsjettering i en slik skala som vi har sett de siste fem årene, får vi ikke dette nødvendige kunnskapsgrunnlaget. Mange aktører jobber nå hardt med de små ressursene de har,

RENT VANN: Rent vann er viktig for folkehelsen, som drikkevann, og for fungerende økosystemer og biologisk mangfold, skriver artikkelforfatterne. ARKIVFOTO: KNUT STRAND

men oppgavene er for omfattende. Vannregionmyndighetene strever med å samordne arbeidet i sine vannområder og å følge EUs frister. I tillegg er mange kommuner og næringsaktører i dag nølende til å sette i verk tiltak, fordi analysene som ligger bak prioriteringene, er for dårlige og fordi nødvendige økonomiske virkemidler er altfor svake. Det er heller ikke kapasitet til å utarbeide gode veiledninger, følge opp lokalforvaltningen eller involvere det sivile samfunn godt nok.

REGJERINGENS store økonomiske etterslep vil føre til at Norge ikke klarer å følge opp kravene i vannforskriften og oppfylle EUs vanddirektiv. Norges arbeid med eget vannmiljø havner stadig mer på etterskudd i forhold til andre europeiske land. Den verste konsekvensen er likevel opplagt: Vannkvaliteten og det yrende livet i norske ferskvann og kystvann reduseres, og tiltakene blir dyrere jo lenger de utsettes.

Nok tid – en forutsetning for kvalitet

BARNEHAGE

Tone Digranes,
hovedtillitsvalgt Utdanningsforbundet Bergen

BARNEHAGESEKTOREN har vært i voldsom utvikling de siste årene, og regjeringen stiller nye krav til barnehagen som pedagogisk institusjon. Det krever en annen type arbeid i form av administrative oppgaver. Barnehagelærerne må ha avsatt tid til å gjennomføre dette arbeidet. De trenger tid til å observere barnegruppen, finne arbeidsmetodene som passer for akkurat disse barna, lage planer og

reflektere og vurdere underveis.

I DISSE DAGER er barnehagelærernes arbeidstidsavtale under reforhandling. Helt siden Barnehageloven kom i 1975, har barnehagelærerne hatt fire timer i uken til blant annet planlegging, vurdering, uformell foreldrekontakt og faglig oppdatering. Denne ordningen har sikret en forutsigbar hverdag med et pedagogisk innhold.

Kommunesektorens organisasjon vil nå gå inn for at hver kommune selv skal kunne organisere arbeidstiden i barnehagene. Det betyr at man risikerer å ende opp med for lite avsatt

tid til planlegging, vurdering og dokumentasjon. Hva vil det gjøre med kvaliteten i barnehagen? Er det godt nok at man bruker en ferdig oppskrift?

I 2009 fikk kommunene selv ansvar for å disponere statstilskuddet til barnehagene. Det førte til at Bergen kommune kuttet i barnehagebudsjettet med 84 millioner i løpet av tre år. Flere barn per ansatt, et svært lavt vikarbudsjet og økt arbeidspress ble noen av konsekvensene. Vil også arbeidstidsordningen forringes dersom det blir opptil hver kommune å lage avtalene?

IFØLGE SSB har barnehagelærernes arbeidsmengde økt betraktelig de siste ti årene. Det samme viser en undersøkelse utført av Ramboll denne våren: Hele ni av ti barnehagelærere mener de trenger mer enn fire timer til for- og etterarbeid. Det kan godt hende at lokale tilpasninger trengs ut i fra hvilken barnehagegruppe man skal jobbe med. Man vet aldri hvor mye og hvilken type arbeid som kreves. Men for å sikre tid til å utføre et arbeid med kvalitet, er en sentral avtale, som sikrer minimum tid til for- og etterarbeid, helt nødvendig.